

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 6C/36/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1211208857
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2012:1211208857.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Prievozska 6/A, Bratislava, IČO: 35 697 270 proti žalovanému: I. H., J.. XX.XX.XXXX, G. V., Y.. I. XXXX/X o zaplatenie 737,37 €, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie 258,91 € a úrokov z omeškania vo výške 9% ročne z tejto sumy od 18.12.2009 do zaplatenia zastavuje.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 239,46 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 18.12.2009 až do zaplatenia do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobu v časti týkajúcej sa zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 239 € zamieta.

IV. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 11.04.2011 domáhal na žalovanom zaplatenia sumy 737,37 € spolu s príslušenstvom spočívajúcim v úrokoch z omeškania vo výške 9,00% ročne z tejto sumy od 18.12.2009 do zaplatenia a náhrady trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku 44,00 €.

V odôvodnení návrhu uviedol, že so žalovaným uzavrel dňa 13.06.2009 Zmluvu o pripojení č. A4402458, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné zmluvné podmienky a dňa 13.06.2009 Dodatok k tejto zmluve, predmetom ktorého bol predaj MT Nokia 6500 slide za kúpnu cenu 1,00 € za podmienok tam uvedených.

V zmysle predmetnej zmluvy žalobca vypožičal žalovanému 1ks mikroprocesorovej SIM karty, ktorá umožňuje využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom.

Žalovaný riadne a včas nezaplatil žalobcovi cenu za poskytovanie služieb za obdobie 08.08.2009 - 08.10.2009, čím porušil zmluvné povinnosti v zmysle vyššie uvedenej Zmluvy.

Žalobca preto pokusom o pokonávku zo dňa 03.12.2009 oznámil žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote. Žalovaný na pokus o pokonávku nereagoval ani čiastočnou úhradou.

Súd vo veci rozhodol na pojednávaní konanom dňa 04.09.2012, na ktorom vykonal dokazovanie obsahom spisu a prihladajúc na tvrdenia účastníkov konania zistil nasledujúci skutkový stav:

Žalobca uzavrel so žalovaným dňa 13.06.2009 Zmluvu o pripojení v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, ktorej súčasťou sú Všeobecné podmienky spoločnosti Orange Slovensko, a.s. na poskytovanie verejnej telefónnej služby.

Žalobca uzavrel so žalovaným dňa 13.06.2009 Dodatok k zmluve, predmetom ktorého bola aktivácia účastníckeho programu „Volania do všetkých sietí 100 + Večer a víkend“ a predaj mobilného telefónu Nokia 6500 slide za cenu 1 €. Predmetom Dodatku bol zároveň záväzok žalovaného zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov a záväzok zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 497,91 € (15000,04,-Sk) pri nedodržaní povinností v Dodatku špecifikovaných.

Žalovaný cenu za poskytnuté služby za čas 08.08.2009 - 08.10.2009 vyúčtovanú faktúrami v celkovej sume 239,46 € v lehote splatnosti nezaplatil, preto ho žalobca Pokusom o pokonávku zo dňa 03.12.2009 vyzval na ich zaplatenie do 17.12.2009.

Práva a povinnosti žalobcu a žalovaného v súvislosti so Zmluvou o pripojení boli podrobne upravené vo Všeobecných podmienkach poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. (ďalej len VOP) a Dodatkoch k zmluvám o pripojení (pokiaľ ide o zmluvnú pokutu).

Podľa bodu 2.1 VOP Spoločnosť Orange Slovensko poskytuje Služby na základe Zmluvy uzatvorenej v písomnej podobe medzi spoločnosťou Orange Slovensko a Účastníkom. Práva a povinnosti zmluvných strán upravuje Zákon, platné právne predpisy a podrobnosti o nich upravuje Zmluva, Všeobecné podmienky a Cenník.

Podľa bodu 2.2 Zmluva je dvojstranný právny úkon medzi spoločnosťou Orange Slovensko a Účastníkom, ktorým sa spoločnosť Orange Slovensko zaväzuje Účastníkovi zriadiť prístup k jej VTS a sprístupniť Účastníkovi požadované Služby a Účastník sa zaväzuje platiť cenu za zriadenie prístupu a poskytovanie dohodnutých Služieb. Každý ďalší právny vzťah, predmetom ktorého je poskytovanie Služieb spoločnosťou Orange Slovensko Účastníkovi a ktorý vznikne po uzavretí Zmluvy medzi spoločnosťou Orange Slovensko a Účastníkom, sa považuje za dodatok k Zmluve.

Podľa bodu 6.2 písm.b) VOP okrem povinností upravených v týchto Všeobecných podmienkach je Účastník povinný platiť cenu za poskytnuté Služby podľa Zmluvy a podľa Cenníka, ako aj cenu za Iné Služby až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní v súlade s ustanovením článku 11 bod 11.8 týchto Všeobecných podmienok

Podľa bodu 11.9 VOP účastník zodpovedá za včasné uhradenie vyúčtovanej ceny poskytnutých alebo požadovaných Služieb vo faktúre doručenej na poslednú známu adresu pre zasielanie faktúr a písomností oznámenú Účastníkom spoločnosti Orange Slovensko. Za riadnu úhradu sa považuje úhrada obsahujúca správne uvedené všetky hlavné identifikačné znaky, ktoré sú uvedené na faktúre, najmä variabilný symbol, čiastku a číslo účtu. Bez uvedenia správneho variabilného symbolu nie je možné úhradu priradiť.

Podľa bodu 11.14 VOP spoločnosť Orange Slovensko má nárok na úrok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej ceny Účastníkovi poskytnutej alebo Účastníkom požadovanej Služby za každý deň omeškania až do jej zaplatenia, ak je Účastníkom právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie, inak v zákonom stanovenej výške. Nárok na úrok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania až do jej zaplatenia, ak je účastníkom právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie, inak v zákonom stanovenej výške má spoločnosť Orange Slovensko voči Účastníkovi aj z akéhokoľvek iného peňažného záväzku Účastníka voči nej. V prípade, ak platná právna úprava stanoví

vyššie úroky z omeškania, ako sú dohodnuté v tomto bode, má spoločnosť Orange Slovensko nárok na úroky z omeškania v takejto zákonnej výške.

Podľa Čl. II Dodatku k zmluve (Práva a povinnosti Podniku a Účastníka) bod 2.3 sa účastník zaväzuje, že po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia tohto Dodatku zotrvá v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa Zmluvy ako účastník služieb a že po celú dobu bude bez prerušenia využívať tieto služby (písm.a).

Podľa Čl. II Dodatku k zmluve bod 2.3 písm.c) sa účastník sa zaväzuje, že sa nedopustí takého konania, alebo nedá svojim konaním žiaden taký podnet a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by Podniku vzniklo právo odstúpiť od Zmluvy alebo právo vypovedať Zmluvu z dôvodov nesplnenia alebo porušenia povinností zo strany účastníka, ku ktorým sa zaviazal v tomto Dodatku alebo v Zmluve, alebo na základe ktorého by bol Podnik oprávnený mu v dobe viazanosti dočasne obmedziť alebo prerušiť poskytovanie služieb.

Podľa Čl. II Dodatku k zmluve bod 2.5 platí, že v prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za služby ...) je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 497,91 €. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne samotným porušením povinností účastníka, a to v okamihu porušenia povinností účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy Podniku účastníkovi.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z nasledujúcich ustanovení právnych predpisov:

Podľa ust. § 43 ods.1 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 42 ods.1 písm.a) z. č. 610/2003 Z.z. podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 43 ods.5 písm.b) z. č. 610/2003 Z.z. podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 NV č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ku dňu 18.12.2009 bola základná úroková sadzba ECB 1,00% p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú výšku 9,00% ročne.

Podľa § 544 ods.1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súd návrhu žalobcu čiastočne vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie

- neuhradenej ceny za telekomunikačné služby vo výške 239,46 €,
- úrokov z omeškania vo výške 9,00% ročne zo sumy 239,46 € odo dňa 18.12.2009, čo je deň nasledujúci po dni dodatočnej splatnosti uvedenom v pokuse o pokonávku.

Súd žalobu zamietol v časti týkajúcej sa zaplatenia zmluvnej pokuty vychádzajúc z nasledujúceho:

Procesnému súdu je známe, že rozsudkom Okresného súdu Prešov z 13. 8. 2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29. 6. 2011 č. k. 2Co/137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Prešov zo 16. 8. 2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 9. 5. 2011 č. k. 18Co/136/2010. Vo viacerých prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb operátora o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (rozsudok Okresného súdu Svidník z 31. 10. 2011 č. k. 7C/119/2011, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 26. 10. 2011 č. k. 11C/184/2011-82 a iné). Vyššie uvedené je zrejme aj z rozsudku KS v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTŤ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku. Súd ako orgán členského štátu EÚ je

pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyiac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyiac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejým a rešpektovaným subjektmi práva ipso facto. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Vzhľadom na ustanovenie § 53a ods.1 OZ procesný súd teda ani nemohol pristúpiť k opätovnému vyhodnocovaniu zmluvnej pokuty, pretože je právoplatne judikovaná ako neprijateľná a iný postup by len relativizoval cieľ únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať.

Pokiaľ ide o podania žalovaného zo dňa 14.09.2011, 02.02.2012 a 07.08.2012, ktoré by bolo možné považovať za uznanie nároku podľa § 153a O.s.p., nepristúpil súd k rozhodnutiu rozsudkom pre uznanie z dôvodu, že tento nie je možné vydať ak vo veci nemožno schváliť zmier. Keďže v prejednávanej veci by schválenie zmiernosti neprichádzalo do úvahy (vzhľadom na vyššie uvedené) pre jeho rozpor s hmotným právom, nebolo možné vydať rozsudok pre uznanie.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a žalobcovi, ktorý mal v konaní prevažne neúspech požadovaných náhradu nepriznal.

O náhrade trov konania v prospech prevažne úspešného žalovaného súd nerozhodoval, pretože žalovaný náhradu trov konania nepožadoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v 2 vyhotoveniach na Okresný súd Revúca.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak odporca dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, navrhovateľ môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.